

GEOGRAPHY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II

OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--	--

CODE-24

Roll No. :

--	--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

240157

Question Booklet Sl. No.

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

- Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
- There shall be no negative marking.
- In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

- આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સૌ (૧૦૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પુષ્ટની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - કવર પુષ્ટ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૂછો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૂછો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
- પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
- આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
- કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પુષ્ટ પર કરવું.
- જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ક્લોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલભ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
- પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જ તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
- માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
- કેલક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
- ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
- પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુભવ અને કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

GEOGRAPHY

Paper – II

1. Which type of rocks occur in Kutch and the north-eastern part of Kathiawar on the Dhrangadhra plateau ?
(A) Jurassic
(B) Pre-Cambrian
(C) Cretaceous
(D) Pleistocene
2. Which of the following is not related to Airy's 'Concept of Isostasy' ?
(A) Law of floatation
(B) Root formation
(C) Level of compensation
(D) Uniform density with varying thickness
3. Which of the following valley is formed by underground water ?
(A) Blind
(B) 'U' shaped
(C) 'V' shaped
(D) Rift
4. Lappies, solution holes, doline of uvala are associated with which of the following ?
(A) Granite rocks
(B) Sedimentary rocks
(C) Metamorphic rocks
(D) Karst rocks
1. ધાંગધ્રા ના ઉચ્ચપ્રદેશમાં, કચ્છ અને કાઠિયાવાડના ઇશાન ભાગમાં કયા પ્રકારનાં ખડકો મળી આવે છે ?
(A) જ્યુરાસિક
(B) પ્રિ-કેમ્બ્રીયન
(C) ક્રિટેસિયસ
(D) પલાયસ્ટોસીન
2. એરીનો ભૂ સંતુલનનો ખ્યાલ નીચેનામાંથી કઈ પ્રક્રિયાને અનુસરતો નથી.
(A) તરવાનો નિયમ
(B) જડનું નિર્માણ
(C) સમતોલન સપાટી
(D) જાડાઈ પ્રમાણે સમાન ઘનતા
3. નીચેના પૈકી ભૂગર્ભજળ દ્વારા બનતી ખીણ કઈ છે ?
(A) સૂકી ખીણ
(B) 'U' આકારની ખીણ
(C) 'V' આકારની ખીણ
(D) રીફ્ટ ખીણ
4. લેપીઝ, દ્રાવણ બખોલા અને ડોલાઈન યુવાલા જેવા ભૂમિઆકારો નીચેનામાંથી કોની સાથે સંકળાયેલા છે ?
(A) ગ્રેનાઈટના ખડકો
(B) પ્રસ્તર ખડકો
(C) વિકૃત ખડકો
(D) કાર્સ્ટ ખડકો

5. Which of the following plateaus exhibits "Onion Weathering" ?

- (A) Bhandar
- (B) Saurashtra
- (C) Malwa
- (D) Ranchi

6. Which of the following is not associated with physical weathering ?

- (A) Insolation
- (B) Frost
- (C) Water
- (D) Oxidation

7. When an uplifted landmass is denuded by the erosional work, the rock waste is deposited in neighbouring depth columns. What is this process known as ?

- (A) Isostatic adjustment
- (B) Plate tectonic movement
- (C) Continental drift
- (D) Mountain building

8. Who gave this statement "If the rate of upliftment is higher than the rate of erosion, both the absolute height and the relative height increase" ?

- (A) Albrecht Penck
- (B) W. S. David
- (C) Walther Penck
- (D) Alfred Wegner

5. નીચેનામાંથી કયા ઉચ્ચપ્રદેશમાં પડ ખવાણને જોવા મળે છે ?

- (A) ભંડેરનો ઉચ્ચપ્રદેશ
- (B) સૌરાષ્ટ્રનો ઉચ્ચપ્રદેશ
- (C) માળવાનો ઉચ્ચપ્રદેશ
- (D) રાંચીનો ઉચ્ચપ્રદેશ

6. નીચેનામાંથી કયું પરિબળ ભૌતિક વિદારણ સાથે સંબંધિત નથી

- (A) સૂર્યની ગરમી
- (B) હિમ
- (C) પાણી
- (D) ઓક્સીડેશન

7. ઉચ્ચકાચેલા ભૂમિક્ષેત્રોના વિસ્તારનું ઘસારણ કાર્ય દ્વારા ધોવાણ થઈ છુટા પડેલા ખડકોના ટુકડાઓનું આજુબાજુની નીચાણવાળી જગ્યા પર નિક્ષેપણ થાય છે આ પ્રક્રિયાને _____ કહે છે.

- (A) ભૂ સમતુલાનું સમાયોજન
- (B) પ્લેટ ટેકટોનિક્સનું ખસવું
- (C) ખંડ પ્રવહન
- (D) પર્વત નિર્માણ

8. "ઘસારણના દર કરતાં ઉચ્ચકાચનો દર વધુ હોય તો વાસ્તવિક ઉંચાઈ અને સાપેક્ષ ઉંચાઈ બંને વધે છે" - આ વિધાન કોણે આપ્યું છે.

- (A) અલબ્રેચ પેન્ક
- (B) ડબલ્યુ. એસ. ડેવિડ
- (C) વોલ્થર પેન્ક
- (D) આલ્ફ્રેડ વેગનર

9. Which one of the following is not a 'Periglacial feature' ?

- (A) Block fields
- (B) Snow fields
- (C) Stone streams
- (D) Boulder fields

10. Which one of the following is a scale for the measurement of magnitude of earthquake ?

- (A) Torro
- (B) Beaufort
- (C) Pressure gages
- (D) Mercalli

11. Very warm and humid air can rise very vigorously especially if it is rising over a mass of very cold air. Such a phenomena can cause which of the following ?

- i. Storms and cyclonic storms
- ii. Intense rain and hail
- iii. Calm weather
- iv. Snow fall

- (A) i and ii
- (B) ii and iii
- (C) only iv
- (D) only i

9. નીચેનામાંથી કયું બરફાચ્છાદિત પરિબળ નથી ?

- (A) કાળા મેદાનો
- (B) બરફવાળા મેદાનો
- (C) સ્ટોન ઝરણાં
- (D) પથ્થરોવાળા મેદાનો

10. ભૂકંપની તિવ્રતા માપવા માટે નીચેનામાંથી કયા સ્કેલનો ઉપયોગ થાય છે.

- (A) ટોરો
- (B) બ્યુફોર્ટ
- (C) દબાણગેજ
- (D) મરકેલી

11. ખૂબજ ગરમ અને ભેજવાળી હવા જ્યારે ઠંડા વાયુ સમુચ્ચયની ઉપર વાતાવરણમાં ધકેલાય છે ત્યારે નીચેની ઘટનાઓ બને છે.

- i. તોફાનો અને ચક્રવતી તોફાનો
- ii. અતિ ભારે વરસાદ અને કરા
- iii. શાંત હવામાન
- iv. હિમ વર્ષા

- (A) i and ii
- (B) ii and iii
- (C) only iv
- (D) only i

12. Who of the following presented airmass model of classification of world climates ?
- (A) Wladimir Peter Koppen
(B) C. W. Thornthwaite
(C) J. E. Oliver and J. J. Hidore
(D) G. T. Trewartha
13. According to climatogenic soil classification what would be the colour of the soil in hot dry climate ?
- (A) Black
(B) Red
(C) Yellow
(D) Brown
14. What is the effect of gravitational pull on atmospheric pressure ?
- (A) More gravitational pull higher the pressure
(B) More gravitational pull lower the pressure
(C) No effect
(D) Fluctuating effect
15. A column of warm, less dense air causes _____ pressure at the surface which will lead to rising air.
- (A) Low (B) High
(C) Stable (D) Erratic
12. વિશ્વની આબોહવાના વર્ગીકરણ માટે વાયુ સમુચ્ચયનું મોડેલ કોને પ્રસ્તુત કર્યું છે ?
- (A) લાડિમીર પિટર કોપન
(B) સી. ડબલ્યુ. થોર્નવેટ
(C) જ.ઇ. ઓલિવર અને જ. જ. હિરોડે
(D) જી.ટી. ત્રેવાર્થા
13. આબોહવા પ્રેરીત જમીનના વર્ગીકરણ પ્રમાણે ગરમ અને સુકી આબોહવાવાળી જમીનનો રંગ કેવો હશે ?
- (A) કાળો
(B) લાલ
(C) પીળો
(D) કથ્થઈ
14. વાતાવરણીય દબાણ પર ગુરુત્વાકર્ષણ બળની અસર શું છે ?
- (A) વધુ ગુરુત્વાકર્ષણનું બળ તો વધારે દબાણ
(B) વધુ ગુરુત્વાકર્ષણનું બળ તો ઓછું દબાણ
(C) ગુરુત્વાકર્ષણના બળની વાતાવરણના દબાણ પર કોઈ અસર નથી
(D) ગુરુત્વાકર્ષણ નું બળ વાતાવરણના દબાણમાં વધઘટ લાવે છે
15. ગરમ અને ઓછીગીચ હવાનો સ્તંભ સપાટી પર _____ દબાણનું કારણ બને છે. અને તે હવાને ઉર્ધ્વ દીશામાં દોરે છે :
- (A) નીચા (B) ઉંચા
(C) સ્થિર (D) અનિયમિત

16. The atmospheric pressure, force of wind and reflection of light is due to the presence of which of the following gases ?

- (A) Nitrogen
- (B) Oxygen
- (C) Argon
- (D) Carbon dioxide

17. Which one of the following current does not contribute to form a complete circle of currents in the South Atlantic Ocean ?

- (A) West wind drift
- (B) Canary
- (C) Bengula
- (D) Brazil

18. The term used for the process of direct conversion of ice into water vapour is known as

- (A) Condensation
- (B) Sublimation
- (C) Evaporation
- (D) Sattation

19. The atmospheric layer reflecting radio waves is called

- (A) Ozonosphere
- (B) Homosphere
- (C) Ionosphere
- (D) Mesosphere

16. નીચેના પૈકી કયા વાયુના કારણે વાતાવરણીય દબાણ, પવનોની ગતિ અને પ્રકાશનું પ્રતિબિંબ શક્ય બને છે ?

- (A) નાઈટ્રોજન
- (B) ઓક્સીજન
- (C) આર્ગોન
- (D) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ

17. નીચનામાંથી કયો પ્રવાહ દક્ષિણ એટલાન્ટિક મહાસાગરના ચક્રમાં ભાગ ભજવતો નથી ?

- (A) પશ્ચિમના પવનવાળો
- (B) કેનરી
- (C) બેન્ગ્યુલા
- (D) બ્રાઝિલનો

18. બરફમાંથી સીધી પાણીની વરાળ બનવાની પ્રક્રિયા કઈ કહેવાય છે ?

- (A) દ્રવીભવન
- (B) ઉર્ધ્વીભવન
- (C) બાષ્પીભવન
- (D) સેટેશન

19. વાતાવરણમાં રેડીયો તરંગોને પ્રતિબંબિત કરતું આવરણ કયું છે ?

- (A) ઓઝોન આવરણ
- (B) સજાતીય આવરણ
- (C) આયનાવરણ
- (D) મધ્યવરણ

20. What is the main concept used in Thornthwaite's climate classification of 1948 ?

- (A) Thermal efficiency
- (B) Moisture efficiency
- (C) Potential evapotranspiration
- (D) Precipitation effectiveness

21. The upper surface of the sea, upto the depth of 200 m is known as

- (A) Photic zone
- (B) Aphotic zone
- (C) Pycnocline layer
- (D) Apycnocline layer

22. **Statement – I :** An insignificant latitudinal decrease of oceanic water is noted in North Atlantic Ocean.

Statement – II : The presence of Sargasso sea in the North Atlantic Ocean is responsible for the insignificant latitudinal decrease of oceanic water.

Select correct answer from options given below.

- (A) Both the Statements are true and Statement II is the correct explanation to Statement I
- (B) Both the Statements are true and Statement II is not the correct explanation to Statement I
- (C) Statement I is true and Statement II is false
- (D) Statement I is false and Statement II is true

20. ઇ.સ. 1948 માં થોર્નથેવેઈટ ની વાતાવરણના વર્ગીકરણનો મુખ્ય ખ્યાલ કયો છે ?

- (A) તાપમાનની કાર્યક્ષમતા
- (B) ભેજની કાર્યક્ષમતા
- (C) સંભવિત બષ્પોત્સર્જન
- (D) વરસાદની અસરકારકતા

21. સમુદ્રમાં ઉપરની સપાટીથી ૨૦૦ મીટરની ઉંડાઈ સુધીનો વિસ્તાર _____ કહેવાય છે.

- (A) ફોટિક ઝોન
- (B) એફોટિક ઝોન
- (C) પાયકનોલાઈન સ્તર
- (D) એ પાયકનોલાઈન સ્તર

22. **વિધાન-૧ :** ઉત્તર એટલાન્ટિક મહાસાગરમાં સમુદ્રના પાણીમાં બિનનોંધપાત્ર અક્ષાંશીય ઘટાડો જોવા મળે છે.

વિધાન-૨ : ઉત્તર એટલાન્ટિક મહાસાગરમાં સારગસો સમુદ્રના કારણે સમુદ્રના પાણીમાં બિનનોંધપાત્ર અક્ષાંશીય ઘટાડો જોવા મળે છે. નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) બંને વિધાનો સાચાં છે અને વિધાન II એ વિધાન I નું સાચું કારણ દર્શાવે છે.
- (B) બંને વિધાનો સાચાં છે પણ વિધાન II એ વિધાન I નું સાચું કારણ દર્શાવતું નથી.
- (C) વિધાન I સાચું છે પણ વિધાન II ખોટું છે.
- (D) વિધાન I ખોટું છે પણ વિધાન II સાચું છે.

23. What is the standard sea level pressure ?

- (A) 1009 mb
- (B) 1011 mb
- (C) 1013 mb
- (D) 1015 mb

24. State which of the following characteristics reflect Indian Ocean Dipole (IOD).

- (A) The tropical Indian Ocean is bounded by land in its three sides in a warm pool
- (B) The warm air from Tibet moves southwards and descends in the Indian Ocean and strengthen high pressure cell
- (C) When there is high pressure over equatorial south pacific, there is low pressure over the equatorial south Indian Ocean
- (D) It is an irregular or a periodic oscillation of sea surface temperature in which the western Indian Ocean becomes alternatively warmer and colder than the eastern part of the Ocean

25. The plants living on the surface of the continental shelf are known as

- (A) Epifauna
- (B) Nektons
- (C) Epiflora
- (D) Phytoplankton

23. સરેરાશ દરિયાઈ દબાણ કેટલું છે ?

- (A) 1009 મિલિબાર
- (B) 1011 મિલિબાર
- (C) 1013 મિલિબાર
- (D) 1015 મિલિબાર

24. નિચેનામાંથી કઈ લાક્ષણિકતા હિંદમહાસાગરને દ્વિ દૃવ એ (IOD) ને પ્રતિબિંબત કરે છે તે જણાવો.

- (A) ઉષ્ણકટિબંધીય હિન્દ મહાસાગર એ ત્રણ બાજુઓથી જમીનથી ઘેરાયેલો ગરમ પૂલ છે.
- (B) તિબેટની ગરમ હવા દક્ષિણ તરફ ખસે છે અને હિંદ મહાસાગરમાં નીચે ઉતારીને ઉચ્ચ દબાણના સેલને મજબૂત બનાવે છે.
- (C) જ્યારે વિષુવવૃત્તિય દક્ષિણ પેસિફિક પર ઉચ્ચ દબાણ હોય છે ત્યારે વિષુવવૃત્તિય દક્ષિણ હિંદ મહાસાગર પર ઓછું દબાણ હોય છે.
- (D) આ દરિયાઈ સપાટીના તાપમાન (SST) નું અનિયમિત અથવા સામાયિક ઓસિલેશન છે જેમાં પશ્ચિમ હિંદ મહાસાગર વૈકલ્પિક રીતે મહાસાગરના પૂર્વ ભાગ કરતા વધુ ગરમ અને ઠંડો બને છે.

25. ખંડીય છાજલીની સપાટી ઉપર જોવા મળતી વનસ્પતિ કયા નામે ઓળખાય છે ?

- (A) એપિફાઈના
- (B) નેક્ટન
- (C) એપિ ફ્લોરા
- (D) ફાઈટો પ્લેન્ક્ટન

26. Who propounded 'Stationary wave theory' of ocean tides ?

- (A) Newton (B) Harris
(C) Whewell (D) Airy

27. Deep sea plain/abyssal plain is absent between which of the following latitudes ?

- (A) 10° to 20° North
(B) 10° to 20° South
(C) 60° to 70° North
(D) 60° to 70° South

28. The following statements are related to Hurricane. State which of them are true ?

- i. They develop over the ocean between 8° – 15° North latitudes.
ii. They are almost absent in the South Atlantic Ocean.
iii. They develop at the equator.

- (A) i and ii (B) ii and iii
(C) only i (D) only iii

29. Ocean basins only comprise of

- i. Littoral zone
ii. Neritic zone
iii. Bathym zone
iv. Abyssal zone

Select the correct answer from the codes given below :

- (A) i and iii (B) ii and iii
(C) iii and iv (D) ii and iv

26. દરિયાઈ ભરતીની 'સ્ટેશનરી વેવ થિયરી' કોણે આપી હતી ?

- (A) ન્યૂટન (B) હેરિસ
(C) વ્હેવેલ (D) એરી

27. _____ અક્ષાંશો વચ્ચે ઉંડો સમુદ્રનું મેદાન/ ગહન સમુદ્ર મેદાન જોવા મળતું નથી.

- (A) 10° થી 20° ઉત્તર
(B) 10° થી 20° દક્ષિણ
(C) 60° થી 70° ઉત્તર
(D) 60° થી 70° દક્ષિણ

28. નીચેના વિધાનો હરિકેન સાથે સંબંધિત છે.

- i. હરિકેન 8° થી 15° ઉત્તર અક્ષાંશ વચ્ચેના મહાસાગર વિકાસ પામે છે.
ii. હરિકેન દક્ષિણ એટલાન્ટિક મહાસાગરમાં ઉદ્ભવતા નથી
iii. હરિકેન વિષુવવૃત્તિયની પાસે વિકાસ પામે છે.

ઉપરના વિધાનોમાંથી કયું વિધાન સાચું છે તે જણાવો.

- (A) i અને ii (B) ii અને iii
(C) ફક્ત i (D) ફક્ત iii

29. સમુદ્ર તટ કયા ઝોનથી બનેલું છે.

- i. લીટોર ઝોન
ii. નેરીટીક ઝોન
iii. બેથઈમ ઝોન
iv. એબીસલ ઝોન

- (A) i and iii (B) ii and iii
(C) iii and iv (D) ii and iv

30. What does continental platform include ?

- (A) Continent, continental shelf and continental rise
- (B) Continental shelf, continental rise and continental slope
- (C) Continent and continental slope
- (D) Continent and continental shelf

31. 'Deforestation' is a significant source of

- (A) CO₂
- (B) CO₂ and NO₂
- (C) CO₂, NH₃ and NO₂
- (D) CO₂, CO and NH₃

32. Ozone layer in the stratosphere keeps _____ percentage of the Sun's UV radiation from striking the earth.

- (A) 10 – 29
- (B) 50 – 69
- (C) 70 – 89
- (D) 95 – 99

33. 'Eutrophication' is applicable to which of the following pollution ?

- (A) Air
- (B) Water
- (C) Land
- (D) Noise

30. ખંડીય પ્લેટફોર્મમાં નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) ખંડો, ખંડીય છાજલી, ખંડીય ચઢાવ
- (B) ખંડીય છાજલી, ખંડીય ચઢાવ, ખંડીય ઢોળાવ
- (C) ખંડ અને ખંડીય ઢોળાવ
- (D) ખંડ અને ખંડીય છાજલી

31. નીચેના પૈકી કયા વાયુ/વાયુઓ ઉપર

- 'વનવિનાશ'- ની સીધી અસર જોવા મળે છે ?
- (A) CO₂
- (B) CO₂ અને NO₂
- (C) CO₂, NH₃ અને NO₂
- (D) CO₂, CO અને NH₃

32. સૂર્યનાં પારજાંબલી કિરણો પૃથ્વી તરફ આવતાં ઓઝોન સ્તરના _____ ટકા સમતાપ આવરણમાં શોષી લે છે.

- (A) 10 – 29
- (B) 50 – 69
- (C) 70 – 89
- (D) 95 – 99

33. કયા પ્રકારના પ્રદુષણ સાથે 'યુટ્રોફિકેશન' સંબંધિત છે ?

- (A) હવા
- (B) પાણી
- (C) જમીન
- (D) અવાજ

34. Statement – I : According to the 'Law of conservation of energy', energy cannot be created or destroyed but can be transferred from one form to another.

Statement – II : The potential energy that results from pushing water above mean sea level is transferred to kinetic energy that initiates the horizontal propagation of Tsunami waves.

Select correct answer from options given below.

- (A) Both Statements are true and Statement II is the correct explanation to Statement I
- (B) Both Statements are true and Statement II is not the correct explanation to Statement I
- (C) Statement I is true and Statement II is false
- (D) Statement I is false and Statement II is true

35. State which of the following is the indication of drought in respect to monsoon.

- (A) A drought occurs when the rainfall is less than 90% of the normal
- (B) Maximum delay of monsoon of three weeks from the normal date of arrival for a given region
- (C) A maximum break of three weeks after the timely onset of the monsoon
- (D) When the monsoons with draw from north-west India by the last week of July

34. વિધાન – I : ઉર્જા સંરક્ષણના નિયમ અનુસાર ઉર્જાનું સર્જન કે નાશ થઈ શકતું નથી. પરંતુ તેને એક સ્વરૂપમાંથી બીજા સ્વરૂપમાં રૂપાંતરિત કરી શકાય છે.

વિધાન – II : સમુદ્રના પાણી દરિયાની સરેરાશ સપાટીથી ઉપર ધકેલાવાથી સંભવિત ઉર્જા ગતિ ઉર્જામાં તબદીલ થાય છે જે સુનામીના મોજાની ક્ષિતીજ સમાંતર પ્રસારની શરૂઆત કરે છે.

નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) બંને વિધાનો સાચા છે અને વિધાન II એ વિધાન I ની સાચી સ્પષ્ટતા કરે છે.
- (B) બંને વિધાન સાચા છે પરંતુ વિધાન II એ વિધાન I ની સાચી સ્પષ્ટતા કરતું નથી.
- (C) વિધાન I સાચું છે અને વિધાન II ખોટું છે.
- (D) વિધાન I ખોટું છે અને વિધાન II સાચું છે.

35. ચોમાસાના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયા દુષ્કાળના સંકેત છે તે જણાવો.

- (A) જ્યારે વરસાદ સામાન્ય કરતા 90% ઓછો હોય ત્યારે દુષ્કાળ થાય છે.
- (B) કોઈ પણ પ્રદેશ માટે ચોમાસાનું આગમન સામાન્ય ચોમાસાની તારીખથી મહત્તમ 3 અઠવાડિયા વિલંબિત હોય.
- (C) ચોમાસાની સમયસર શરૂઆત પછી મહત્તમ 3 અઠવાડિયાનો વિરામ
- (D) જ્યારે જુલાઈમાં અંતિમ સપ્તાહ સુધીમાં ઉત્તર પશ્ચિમ ભારતમાંથી ચોમાસું પાછું ખેંચાઈ જાય છે.

36. The following statements are related to EL Nino. State which of them are true ?

- i. Warmer than normal temperature across central and eastern tropical pacific ocean.
- ii. The sea surface temperature in eastern equatorial Pacific Ocean falls below normal.
- iii. Weaker than normal easterly trade winds.

- (A) i and ii
(B) ii and iii
(C) i and iii
(D) All three

37. Which one of the following is the most notable non-nuclear country of Kyoto protocol ?

- (A) United States of America
(B) United Kingdom
(C) United Arab Emirates
(D) India

36. નીચેના નિવેદનો અલનીનો સાથે સંબંધિત છે તેમાંથી સાચું વિધાન જણાવો.

- i. મધ્ય અને પૂર્વીય ઉષ્ણકટિબંધીય પેસિફિક મહાસાગરમાં તાપમાન સામાન્ય કરતા વધુ ગરમ.
- ii. પૂર્વીય વિષુવૃત્તિય પેસિફિક મહાસાગરમાં સમુદ્રની સપાટીનું તાપમાન સામાન્ય કરતા નીચે આવે છે.
- iii. સામાન્ય પૂર્વીય વેપારી પવનો કરતાં નબળા પવનો

- (A) i and ii
(B) ii and iii
(C) i and iii
(D) ત્રણેય

37. નીચેના પૈકી કયો દેશ ક્યોટો પ્રોટોકોલમાં નોંધપાત્ર 'નોન-ન્યુક્લીયર' દેશ છે ?

- (A) યુનાઈટેડ સ્ટેટ ઓફ અમેરિકા
(B) યુનાઈટેડ કિંગડમ
(C) યુનાઈટેડ આરબ અમીશન
(D) ભારત

38. Match Column – I with Column – II and select the correct answer code.

Column – I		Column – II	
a. Earthworm		1. Producer	
b. Grass		2. Secondary carnivores	
c. Frogs		3. Primary carnivores	
d. Hawks		4. Detrivores	

	a	b	c	d
(A)	4	1	2	3
(B)	2	3	4	1
(C)	3	4	1	2
(D)	4	1	3	2

39. Which is the most stable ecosystem ?

- (A) Terrestrial
- (B) Marine
- (C) Mangrove
- (D) Polar

40. Natural balance is disturbed regularly in

- (A) Grassland ecosystem
- (B) Cropland ecosystem
- (C) Pool ecosystem
- (D) Desert ecosystem

38. સાચો જવાબ પસંદ કરીને જોડકાં ગોઠવો.

સ્તંભ – I	સ્તંભ – II
a. અળસિયા	1. ઉત્પાદક
b. ઘાસ	2. દ્વિતીયક/ગૌણ માંસાહારી
c. દેડકાં	3. પ્રાથમિક માંસાહારી
d. બાજ	4. અપરદાહારી

	a	b	c	d
(A)	4	1	2	3
(B)	2	3	4	1
(C)	3	4	1	2
(D)	4	1	3	2

39. નીચેના પૈકી કયું પરિસ્થિતિક તંત્ર સૌથી વધુ સ્થિર છે ?

- (A) ભૂમિગત
- (B) દરિયાઈ
- (C) મેન્ગ્રુવ
- (D) ધ્રુવીય

40. કયા પરિસ્થિતિક તંત્રમાં સામાન્ય સમતુલા નિયમિત રૂપે ખોરવાય છે ?

- (A) ઉંચા ઘસનાં પરિસ્થિતિક તંત્ર
- (B) ખેતીકીય પરિસ્થિતિક તંત્ર
- (C) જળ પરિસ્થિતિક તંત્ર
- (D) રણજી પરિસ્થિતિક તંત્ર

41. What sort of sex ratio is 'Ratio at Birth' ?

- (A) Primary
- (B) Secondary
- (C) Tertiary
- (D) Quaternary

42. The 4 and 5 Millennium Development Goals adopted by the United Nations in 2000 aimed to _____ Worldwide by 2015.

- (A) Increase literacy rates
- (B) Decrease child and maternal deaths
- (C) Immunise all infants
- (D) Provide safe drinking water to all

43. Healthy person is one who is close to 'STITHAPRAGYA' meaning

- (A) Compassionate and every ready to help others
- (B) Who maintains equality in pleasure and pain
- (C) Has subdued fear, anger, jealousy, hatred and over-attachment to creative comforts
- (D) Takes balanced diet

44. By the middle of 19th century, etiology of diseases converged as a single factor

- (A) Germ
- (B) Adaptation to environment
- (C) Availability of food
- (D) Population explosion

41. નીચેના માંથી કયો ગુણોત્તર ને જન્મ સમયનો જાતિ ગુણોત્તર કહેવાય ?

- (A) પ્રાથમિક
- (B) દ્વિતીય
- (C) તૃતીય
- (D) ચતુર્થાંશ

42. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 2000 ની સાલમાં અપનાવવામાં આવેલ સહસ્રાબ્દી વિકાસ લક્ષ્યાંકો ક્રમાંક 4 & 5 ના હેતુ 2015

- સુધીમાં વિશ્વભરમાં _____ હતો.
- (A) સાક્ષરતા દરમાં વધારો કરવાનો
- (B) બાળ અને માતાના મૃત્યું માં ઘટાડો કરવાનો
- (C) બધા જ શિશુઓનું રસીકરણ કરવાનું
- (D) બધાને યોગ્ય પીવાનું પાણી આપવાનો

43. "સ્વસ્થ વ્યક્તિ તે છે જે સ્થિરપ્રજ્ઞની નજીક હોય" આ વાક્યનો અર્થ છે.

- (A) જે દયાળું અને અન્ય લોકોને મદદ કરવા માટે હંમેશા તૈયાર હોય છે.
- (B) જેઓ આનંદ અને દુઃખમાં સમાનતા જાળવી રાખે છે.
- (C) જેમને ભય, ક્રોધ, ઇર્ષ્યા, દ્વેષ, ભૌતિક સુખ સગવડોની ઈચ્છાને વશમાં કરેલ છે.
- (D) જે સંતુલિત આહાર લે છે.

44. ૧૯ મી સદીના મધ્ય સુધીમાં રોગોની

- ઈટીયોલોજી _____ માં એકરૂપ થઈ ગઈ
- (A) જીવાણું
- (B) પર્યાવરણ માટે અનુકૂળ
- (C) ખોરાકની ઉપલબ્ધતા
- (D) વસ્તી વિસ્ફોટ

45. Greater amount of salt _____
the freezing point.

- (A) Increases
- (B) Lowers
- (C) Stagnant
- (D) Fluctuating

46. What vital events are registered under
'Civil Registration Scheme' ?

- (A) Birth and Death
- (B) Marriage, Birth and Death
- (C) Marriage, Divorce, Birth and Death
- (D) Marriage, Divorce, Adoption, Birth and Death

47. The following are the targets of which
National Population Policy (NPP) ?

- i. Achieve zero growth rate of population by 2045.
- ii. Reduce infant mortality rate of below 30 per 1000 live births.
- iii. Reduce maternal mortality ratio of below 100 per 1,00,000 live births.

- (A) NPP 1956
- (B) NPP 1967
- (C) NPP 2000
- (D) NPP 2010

45. ખારાશની વધુ માત્રાથી ઠારબિંદુ _____

- (A) વધે છે
- (B) ઘટે છે.
- (C) સ્થિર રહે છે
- (D) વધઘટ થાય છે.

46. કઈ મહત્વપૂર્ણ ઘટનાઓ સીવીલ રજીસ્ટ્રેશન યોજના હેઠળ નોંધવામાં આવે છે ?

- (A) જન્મ અને મૃત્યુ
- (B) લગ્ન, જન્મ અને મૃત્યુ
- (C) લગ્ન, છુટાછેડા , જન્મ અને મૃત્યુ
- (D) લગ્ન, છુટાછેડા, દત્તક, જન્મ અને મૃત્યુ

47. નીચેના લક્ષ્યો કઈ રાષ્ટ્રિય વસ્તિનિતી ના છે.

- i. 2045 સુધીમાં વસ્તીનો શૂન્ય વૃદ્ધિ દર ઠાંસલ કરવો.
- ii. પ્રતિ હજાર જીવંત જન્મે શિશુ મૃત્યુ દર 30 થી નીચે ઘટાડવો.
- iii. 1,00,000 જીવંત જન્મે માતા મૃત્યુ દરનું પ્રમાણ 100 થી નીચે ઘટાડવું.

- (A) NPP 1956
- (B) NPP 1967
- (C) NPP 2000
- (D) NPP 2010

48. Areas which are engine for economic growth supported by quality infrastructure complemented by an attractive fiscal package is known as

- (A) Export processing zones
- (B) Special economic zones
- (C) Duty free tariff zones
- (D) Indian technical and economic cooperation zones

49. Civil Registration is an important tool for studying about which of the following ?

- (A) Civil Laws
- (B) Dynamics of Population
- (C) Birth of Children
- (D) Registration of Deaths

50. The countries which are in the first stage of Demographic Transition have a _____ base which _____ rapidly.

- (A) Stable, decreases
- (B) Fluctuating, fluctuates
- (C) Narrow, broadens
- (D) Broad, narrows down

51. The decrease in basic activities leads to _____ in the demand for non basic activities.

- (A) Concurrence
- (B) Boom
- (C) Stability
- (D) Depression

48. આકર્ષક રાજકોષીય પેકેજ ધારા પૂરક ગુણવત્તાયુક્ત માળખાકીય સુવિધાઓ ધારા સમર્થિત આર્થિક વૃદ્ધિ માટેના એજિન જેવા વિસ્તારોને _____ કહેવામાં આવે છે

- (A) નિકાસ પ્રક્રિયાના વિસ્તારો
- (B) વિશેષ આર્થિક વિસ્તારો
- (C) ડ્યુટી ફ્રી ટેરીફ વિસ્તારો
- (D) ભારતીય ટેકનિકલ અને સહકારી આર્થિક વિસ્તારો

49. સિવિલ રજીસ્ટ્રેશન એ નીચેના માંથી શેના વિશે અભ્યાસ કરવા માટેનું એક મહત્વપૂર્ણ સાધન છે.

- (A) નાગરિકી કાયદા
- (B) વસ્તીની ગતિશીલતા
- (C) બાળકોના જન્મ
- (D) મૃત્યુની નોંધણી

50. જે દેશો વસ્તી વિષયક સંક્રમણના પ્રથમ તબક્કામાં છે તેઓની વસ્તી પહેલા _____ થાય છે અને પછી ઝડપથી _____ થાય છે.

- (A) સ્થિર, ઘટાડો
- (B) વધઘટ, વધઘટ
- (C) ઓછી, વધારે
- (D) વધારે, ઓછી

51. મૂળભૂત પ્રવૃત્તિઓમાં ઘટાડો થવાથી બિનમૂળભૂત પ્રવૃત્તિઓની માંગમાં _____ થાય છે.

- (A) સંગમન
- (B) વધારો
- (C) સ્થિરતા
- (D) ઘટાડો

52. Who is the propounder of transport cost school ?

- (A) Alfred Weber
- (B) D. M. Smith
- (C) August Losch
- (D) E. M. Hoover

53. Who laid the foundation of the deterministic approach in Geography ?

- (A) Carl Ritter
- (B) George Chobat
- (C) Darwin
- (D) S. Thomas Kuhn

54. What were the basic idea behind classification of planning regions of India used by L. S. Bhatt ?

- (A) Natural resources and agricultural land use
- (B) Climatic conditions
- (C) Industrial production
- (D) Infrastructural development

55. According to G. Myrdal 'Back Wash' refers to

- (A) Supply of labour and capital to central
- (B) Harbour development
- (C) Sea waves and trade
- (D) Transportation network

52. વાહનવ્યવહારના ખર્ચાની વિચારધારાના પ્રેરક કોણ છે.

- (A) આલ્ફ્રેડ વેબર
- (B) ડી. એલ. સ્મીથ
- (C) ઓગસ્ટ લોશ
- (D) ઇ. એમ. હુવર

53. ભૂગોળ વિષયના અભ્યાસમાં નિર્ધારણાત્મક અભિગમનના મૂળ કોણે સ્થાપ્યા હતા ?

- (A) કાર્લ રિટર
- (B) જ્યોર્જ ચોબટ
- (C) ડાર્વિન
- (D) એસ. થોમસ કુહ

54. એલ. એસ. ભટ્ટ દ્વારા ભારતના નિયોજન પ્રદેશોનું વર્ગીકરણ કરવા માટે શેનો આધાર લેવામાં આવ્યો હતો ?

- (A) પ્રાકૃતિક સંસાધન અને ખેતીકીચ ભૂમિઉપયોગ.
- (B) આબોહવાની સ્થિતિ.
- (C) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન.
- (D) માળખાકીય વિકાસ.

55. જી. મિર્ડલ અનુસાર પ્રતિક્ષિપ્ત - (Back wash) નો સંદર્ભ છે,

- (A) કેન્દ્ર ને શ્રમ અને પૂંજની પૂર્તિ
- (B) બારાંનો વિકાસ
- (C) સમુદ્ર લહેરો અને વેપાર
- (D) પરિવહન માર્ગ

56. The ability of land to support human life and satisfy human wants is expressed in terms of
- (A) Carrying capacity
(B) Working capacity
(C) Arithmetic density
(D) Agricultural density
57. Which indicator is used for delimitation of cultural region ?
- (A) Religion
(B) Caste
(C) Social customs
(D) Folk songs and dance
58. Losch explained his theory of industrial location on _____ competition.
- (A) Perfect
(B) Monopolistic
(C) Fluctuating
(D) Stagnating
59. Which of the following countries form group of eight (G8) ?
- (A) Canada, France, Germany, Italy, Japan, Russia, United Kingdom and United States of America
(B) China, France, India, Italy, Japan, Russia, United Kingdom and United States
(C) Canada, France, Germany, India, Japan, Russia, Pakistan, China
(D) Canada, France, Brazil, Italy, Japan, Russia, China and United States
56. માણસની જીંદગીને ટેકો આપવો અને માણસની માંગને સંતોષવા માટેની જમીનની ક્ષમતાને દર્શાવવા માટે વપરાતા શબ્દને _____ કહેવાય છે.
- (A) વહનક્ષમતા
(B) કાર્ય કરવાની ક્ષમતા
(C) આંકડાકીય ગીચતા
(D) કૃષિકીય ગીચતા
57. સાંસ્કૃતિક પ્રદેશના સિમાંકન માટે કયા પરિબલને આધારે કરવામાં આવે છે ?
- (A) ધર્મ
(B) જાતિ
(C) સામાજિક રીત-રિવાજ
(D) લોકગીત અને લોકનૃત્ય.
58. ઔદ્યોગિક સ્થાનના સિદ્ધાંતમાં લોશ દ્વારા ઉદ્યોગના સ્થાનને _____ સ્પર્ધા પર સમજાવ્યા.
- (A) સંપૂર્ણ
(B) એકાધિકાર વાદ
(C) વધઘટતી
(D) સ્થિર
59. જી. આઠ (ગ્રુપ ઓફ એઈટ) ની રચના કયા દેશોથી બનેલી છે ?
- (A) કેનેડા, ફ્રાન્સ, જર્મની, ઇટાલી, જાપાન, રશિયા, ઇંગ્લેન્ડ, અમેરિકા
(B) ચીન, ફ્રાન્સ, ભારત, ઇટાલી, જાપાન, રશિયા, ઇંગ્લેન્ડ, અમેરિકા
(C) કેનેડા, ફ્રાન્સ, જર્મની, ભારત, જાપાન, રશિયા, પાકીસ્તાન, ચીન
(D) કેનેડા, ફ્રાન્સ, બ્રાઝીલ, ઇટાલી, જાપાન, રશિયા, ચીન, ઇંગ્લેન્ડ

60. The essence of Multi level planning is

- (A) Decentralisation
- (B) Centralisation
- (C) Polarisation
- (D) Dispersal

61. Who introduced the concept of Geopolitics ?

- (A) Mahan
- (B) Carl Haushofer
- (C) Mackender
- (D) Spykman

62. In which ocean the geopolitically important Deagarcia Island is located ?

- (A) Atlantic ocean
- (B) Pacific ocean
- (C) Arctic ocean
- (D) Indian ocean

63. Cultural heritage deals to

- (A) Religion
- (B) Caste
- (C) Cultural traditions and folk
- (D) Cultural segregation

64. Medical tourism is concerned to

- (A) Travel to visit medical institutions
- (B) Travel across international borders for medical treatment
- (C) Travel for recreation to tourist centre
- (D) Travel for health to hill stations for entertainment

60. બહુસ્તરીય આયોજનનો મુખ્ય હેતુ _____ આયોજવાનો છે.

- (A) વિકેન્દ્રીકરણ
- (B) કેન્દ્રીકરણ
- (C) ધ્રુવીકરણ
- (D) વિસ્તરણ

61. “ભૂરાજકારણ” (Geopolitics) ની વિભાવના કોણે આપી હતી ?

- (A) મહન.
- (B) કાર્લ હાઉશોફર
- (C) મેકેન્ડર
- (D) સ્પાયકમેન.

62. ડિયોગોગાર્સિયા નામનો ટાપુ વિશેષ ભૂરાજકીય મહત્વ ધરાવે છે. તે કયા મહાસાગરમાં આવેલો છે ?

- (A) એટલાન્ટિક મહાસાગર
- (B) પેસિફિક મહાસાગર
- (C) આર્કટિક મહાસાગર
- (D) હિંદ મહાસાગર

63. સાંસ્કૃતિક વારસો શેની સાથે સંબંધિત છે ?

- (A) ધર્મ
- (B) જાતિ
- (C) સાંસ્કૃતિક પરંપરા અને લોકકળા.
- (D) સાંસ્કૃતિક અલગતા.

64. તબીબી પ્રવાસન નીચેના પૈકી શેની સાથે સંબંધિત છે ?

- (A) તબીબી સંસ્થાઓની મુલાકાતનું પ્રવાસન.
- (B) આંતરરાષ્ટ્રીય સીમાઓની બહાર તબીબી સારવાર મતે પ્રવાસ કરવો.
- (C) મનોરંજન મતે પ્રવાસ સ્થળોનો પ્રવાસ કરવો.
- (D) હિલ સ્ટેશન ઉપર આરોગ્ય મતે પ્રવાસ કરવો.

65. Santhals are mainly concentrated in which areas of India ?
(A) Rajmahal hills
(B) Vindhyan hills
(C) Aravali hills
(D) Satpura hills
66. Neopolitics of world natural resources refers to
(A) New energy order of geopolitics
(B) New England politics in geopolitics
(C) New resources politics in geopolitics
(D) New politics for world transport
67. After the World War II, the school social determinism became quite popular in
(A) Austria
(B) Holland
(C) Sweden
(D) All of these
68. Who is credited with having brought the concept of territoriality within the perview of political geography ?
(A) A. Alland (B) Zimmarman
(C) R. D. Sack (D) de Blij
69. A State which places most power in the hands of Central Government is a
(A) Federal State
(B) Nation State
(C) Fragmental State
(D) Unitary State
65. ભારતના કયા પ્રદેશમાં સંથાલ જાતિના લોકોની વસ્તી વધારે છે ?
(A) રાજમહાલ પર્વત
(B) વીન્ધીયાચલ પર્વત
(C) અરવલ્લી પર્વત
(D) સાતપુરા પર્વત
66. વિશ્વ કુદરતી સંસાધનોના નિયોપોલિટિક્સનો સંદર્ભ છે.
(A) ન્યૂ એનર્જી ઓર્ડર ઓફ જીઓપોલિટિક્સ.
(B) ન્યુ ઈંગ્લેન્ડ પોલીટીક્સ ઇન જીઓપોલિટિક્સ.
(C) ન્યુ રિસોર્સીસ પોલીટીક્સ ઇન જીઓપોલિટિક્સ
(D) ન્યુ પોલિટિક્સ ફોર વર્લ્ડ ટ્રાન્સપોર્ટ.
67. બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી 'સોશિયલ ડિટરમિનિઝમ' કયા દેશો માં પ્રચલિત બન્યું ?
(A) ઓસ્ટ્રિયા
(B) હોલેન્ડ
(C) સ્વિડન
(D) ઉપરના બધા.
68. રાજકીય ભૂગોળમાં 'ટેરિટોરિયાલિટી' ની વિભાવના કોણે આપી હતી ?
(A) એ. અલાન્ડ (B) જિમ્મરમેન
(C) આર. ડી. સેક (D) ડી. બ્લીજ
69. કયા પ્રકારના રાજ્ય (દેશ)માં મોટાભાગની સત્તા કેન્દ્ર સરકારના હાથમાં હોય છે ?
(A) ફેડરલ સ્ટેટ
(B) નેશન સ્ટેટ
(C) ફેગમેન્ટેડ સ્ટેટ
(D) યુનિટરી સ્ટેટ.

70. Which one is not related to health care planning and policies in India ?

- (A) to identify the health needs of the population
- (B) to develop strategies to address those needs help for health
- (C) to develop strategies for the selected people of health
- (D) to allocate resources to implement those strategies

71. **Statement I** : Due to intensive work and scholarship of Vidal-de-la-Blache, geography was established as a separate branch of scientific study.

Statement II : French Geography was uncentric to Vidal-de-la-Blache.

Select correct answer from options given below.

- (A) Statement I is true but Statement II is false
- (B) Both the Statements are true
- (C) Both the Statements are false
- (D) Statement I is false but Statement II is true

72. Who wrote a book named 'The World – A General Geography' ?

- (A) O. H. K. Spate
- (B) David Harvey
- (C) Dudley Stamp
- (D) Griffith Taylor

70. નીચેના માંથી કયો હેતુ સ્વાસ્થ્ય સંભાવના આયોજન અને નિતિ સાથે સંબંધિત નથી.

- (A) વસ્તીની સ્વાસ્થ્ય સંબંધિત જરૂરિયાતોને ઓળખવી
- (B) સ્વાસ્થ્ય સંબંધિત જરૂરિયાતોની પૂરી પાડવાની વ્યૂહરચના બનાવવી
- (C) સ્વાસ્થ માટે થોડા પસંદ કરેલ લોકો માટે વ્યૂહરચના બનાવવી
- (D) વ્યૂહરચનાનો અમલ કરવા માટે સંસાધનોની ફાળવણી કરવી.

71. વિધાન I વિડાલ -ડી-લા-બ્લાશના પરિશ્રમ અને વિદ્વતાને કારણ ભૂગોળ વિષય વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસની એક શાખા, તરીકે સ્થાન પામ્યો.

વિધાન II ફ્રેંચ ભૂગોળ, વિડાલ -ડી-લા-બ્લાશ' ના એકમાત્ર કેન્દ્ર થી પ્રભાવિત રહી.

નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) વિધાન I સાચું છે પણ વિધાન II ખોટું છે.
- (B) બંને વિધાનો સાચાં છે.
- (C) બન્ને વિધાનો ખોટા છે.
- (D) વિધાન-I ખોટું છે પરંતુ વિધાન -II સાચું છે.

72. 'ધ વર્લ્ડ-અ જનરલ જ્યોગ્રાફી' - આ પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું ?

- (A) ઓ. એચ.કે. સ્પેટ
- (B) ડેવિડ હાર્વે
- (C) ડડલી સ્ટેમ્પ
- (D) ગ્રિફિથ ટેલર.

73. Who first set up the main Geographical observatory in Russia ?

- (A) Pyotr Petrovich Semyonov
- (B) Alexander Ivanovich Voeikov
- (C) Kropotkin
- (D) Karl Heinrich Marx

74. The concept of 'Applied Geography' sprung out from the study by

- (A) Hartshorne
- (B) Carl Ritter
- (C) D. Whittlesey
- (D) Dudley Stamp

75. In 1968, who founded 'Society for Human Exploration' ?

- (A) Turner
- (B) Johnston
- (C) William Bunge
- (D) H. H. Barrows

76. Who said "The Sun rises from the Sea-like river and sets into it everyday" ?

- (A) Thales
- (B) Anaximander
- (C) Hecataeus
- (D) Homer

73. રશિયામાં સૌ પ્રથમ 'મેઈન જ્યોગ્રાફિકલ ઓબ્ઝરવેટરી' કોણે સ્થાપી હતી ?

- (A) યોત્ર પેટ્રોવિચ સેમિયોનોવ.
- (B) એલેકઝાન્ડર ઇવાનોવિચ વોઈકોવ.
- (C) ક્રોપોટકીન
- (D) કાર્લ હેઈન્રીચ માર્ક્સ

74. "એપ્લાઇડ જ્યોગ્રાફી" ની પરિકલ્પના નો યશ કયા ભૂગોળવેત્તાનો ફાળો જાય છે ?

- (A) હાર્ટશોર્ન
- (B) કાર્લ રિટર
- (C) ડિ. વ્હીટલેસે
- (D) ડડલી સ્ટેમ્પ.

75. "સોસાયટી ફોર હ્યુમન એક્સપ્લોરેશન" નામની સંસ્થાની ઇ.સ. 1968 માં કોણે સ્થાપના કરી હતી ?

- (A) ટર્નર
- (B) જ્હોન્સ્ટોન
- (C) વિલિયમ બંગે
- (D) એચ. એચ. બરો

76. "સૂર્યનો ઉદય દરિયા જેવી નદીમાં થાય છે અને તે દરરોજ આથમે છે" - આ વિધાન કોણે કહ્યું હતું.

- (A) થેલ્સ
- (B) એનાક્સિમેન્ડર
- (C) હેકટેસ
- (D) હોમર

77. Name a scholar who wrote a book titled "Codex Masudicus".

- (A) Ibn Khaldun
- (B) Al-Idrisi
- (C) Al-Biruni
- (D) Ibn Battuta

78. Name a scholar who climbed Chimborozo peak and established the relation between altitude and air pressure, influence of altitude on temperature and crops.

- (A) Bernhard Varenius
- (B) Alexander von Humboldt
- (C) Strabo
- (D) Oscar Peschel

79. **Statement – I** : Ptolemy's conception about 'South-east Asia' was better than that of his predecessors.

Statement – II : Ptolemy discovered the real cause behind the flood of the Nile. Select correct answer from options given below.

- (A) Statement I is true but Statement II is false
- (B) Statement I is false but Statement II is true
- (C) Both the Statements are false
- (D) Both the Statements are true

77. 'કોડેક્સ મસુડિક્સ' નામનું પુસ્તક નીચેના પૈકી કયા વિદ્વાને લખ્યું હતું ?

- (A) ઇબ્ન - ખાલ્ડુન
- (B) અલ-ઇદ્રિસી
- (C) અલ-બીરુની
- (D) ઇબ્ન- બટુટા

78. જેમણે ચિમ્બોરોઝો શિખર સર કર્યું અને ઉંચાઈ અને હવાના દબાણના વચ્ચેનો સંબંધ ઉચાઈ અને તાપમાન તથા ખેતીના પાક ઉપર થતી અસરો વિશે અભ્યાસ કર્યો તે વિદ્વાનનું નામ જણાવો.

- (A) બર્નાર્ડ વેરેનિયાસ
- (B) એલેક્ઝાન્ડર વોન હમ્બોલ્ટ
- (C) સ્ટ્રેબો
- (D) ઓસ્કાર પાસ્કલ

79. વિધાન-I : દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયા બાબતે ટેલોમીનો અભ્યાસ તેમના પૂરોગામી કરતાં વધુ સારો હતો.

વિધાન-II : નાઇલ નદીના માટેનું સાચું કારણ ટેલોમી શોધી શક્યા હતા.

નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) વિધાન I સાચું છે પણ વિધાન II ખોટું છે.
- (B) વિધાન I ખોટું છે પરંતુ વિધાન II સાચું છે.
- (C) બન્ને વિધાન ખોટા છે.
- (D) બંને વિધાન સાચાં છે.

80. Who invented on instrument 'Gnomon' which was used to study the relative position of stars and planets ?

- (A) Homer
- (B) Herodotus
- (C) Anaximander
- (D) Plato

81. State which of the following is not the characteristic of hypothesis.

- (A) It is capable of being tested
- (B) It states the relationship between variables
- (C) It is inconsistent with most known facts
- (D) It explains the fact that give rise to the need for explanation

82. Deliberate, purposive and judgement sampling reflect which type of sampling types ?

- (A) Simple random sampling
- (B) Complex random sampling
- (C) Probability sampling
- (D) Non probability sampling

83. Crop production in different years can be best represented by which of the following ?

- (A) Triangular diagram
- (B) Duo direction bar diagram
- (C) Linear graph
- (D) Band graph

80. 'Gnomon' નામના સાધનની શોધ કોણે કરી હતી જે નો ઉપયોગ તારા અને ગ્રહોની સાપેક્ષ સ્થિતિ જાણવામાં કરવામાં આવે છે ?

- (A) હોમર
- (B) હેરોડોટસ
- (C) એનાક્ષીમેન્ડર
- (D) પ્લેટો

81. નીચેના પૈકી વિધાન પરિકલ્પનાની લાક્ષણિકતા દર્શાવતું નથી.

- (A) તે સાબીત થઈ શકે છે.
- (B) તે બે ચાલો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે.
- (C) તે પ્રચલિત સત્ય વિધાનો સાથે વિસંગતતા ધરાવે છે.
- (D) તે વાસ્તવિકતાને સમજાવીને ખૂલાસાની જરૂરિયાતને ઉભી કરે છે.

82. હેતુપૂર્વક, પસંદગીમુક્ત અને નિર્ણાયક નિદર્શન નીચેની કઈ નિદર્શન પદ્ધતિને દર્શાવે છે.

- (A) સરળ રેન્ડમ નિદર્શન પદ્ધતિ
- (B) જટીલ રેન્ડમ નિદર્શન પદ્ધતિ
- (C) સંભવનાયુક્ત નિદર્શન પદ્ધતિ
- (D) અસંભવનાયુક્ત નિદર્શન પદ્ધતિ

83. વિવિધ વર્ષની પાકની ઉત્પાદકતા દર્શાવવા નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ વપરાય છે

- (A) ત્રિકોણાકાર આકૃતિ
- (B) દ્વી દીશકીય બાર આકૃતિ
- (C) રેખાકીય આકૃતિ
- (D) બેન્ડ આકૃતિ

84. In case of reflection and refraction of electromagnetic radiation,

- (A) Angle of incidence = Angle of refraction
- (B) Angle of incidence = Angle of reflection
- (C) Angle of refraction = Sum of the angles of incidence and refraction
- (D) All of the above

85. **Statement – I** : Nominal scale is simply of assigning number symbols to events in order to label them.

Statement – II : Median is the only possible measure of central tendency which can be employed for Arithmetic operation.

Select correct answer from options given below.

- (A) Both Statements are true and Statement II is the correct explanation to Statement I
- (B) Both Statements are true and Statement II is not the correct explanation to Statement I
- (C) Statement I is true and Statement II is false
- (D) Statement I is false and Statement II is true

84. વિજ્યુંબકીય તરંગોના વક્રીભવન અને પરાવર્તનના કિસ્સામાં

- (A) આપત ખૂણો = વક્રીભવન ખૂણો
- (B) અપાત ખૂણો = પરાવર્તીય ખૂણો
- (C) વક્રીભવન ખૂણો = આપાત અને પરીવર્તીય ખૂણાનો સરવાળો.
- (D) ઉપરના બધા જ.

85. **વિધાન-I** : નામાંકિત સ્કેલ માં ઘટનાઓને લેબલ કરવા માટે આંકડાકીય સંજ્ઞાઓ આપવામાં આવે છે.

વિધાન-II : મધ્યવર્તી સરેરાશ એ કેન્દ્રીય વલણનું એકમાત્ર સંભવિત માપ છે જેને અંકગણિતની કામગીરી માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.

નીચેના પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) બન્ને વિધાનો સાચાં છે. અને વિધાન II એ વિધાન I ની સાચી સ્પષ્ટતા આપે છે
- (B) બન્ને વિધાનો સાચાં છે. અને વિધાન II એ વિધાન I ની સાચી સ્પષ્ટતા કરતું નથી
- (C) વિધાન I સાચું છે અને વિધાન II ખોટું છે
- (D) વિધાન I ખોટું છે અને વિધાન II સાચું છે.

86. GPS receivers primarily work by

- (A) Transmitting signals to satellites
- (B) Calculating the user's position based on satellite signals
- (C) Monitoring ground control stations
- (D) Analysing satellite orbits

87. Big data sharing and its applications in natural resource management often involve the use of advanced technologies such as

- (A) Coding and Morse code
- (B) Cloud computing and Machine learning
- (C) Fax machine
- (D) Google drive

88. A thematic map that displays the distribution of average annual rainfall in different regions would fall into which category of maps ?

- (A) Topographic map
- (B) Climate map
- (C) Choropleth map
- (D) Isometric map

86. જી પી એસ નું રીસીવર નીચેનામાંથી કયા નિયમથી કામ કરે છે.

- (A) સેટેલાઈટ પ્રસારણ સિગ્નલ મોકલીને
- (B) સેટેલાઈટ સીગ્નલ આધારિત વપરાશકર્તા સ્થાનની ગણતરી કરીને
- (C) આધારિત કન્ટ્રોલ સીસ્ટમની દેખરેખ કરીને
- (D) સેટેલાઈટ ધારીનું પૃથ્થકરણ કરીને

87. વિશાળ માહિતિની ભાગીદારી અને તેનો પ્રાકૃતિક સંશાધનના વહીવટ માટે થતા ઉપયોગમાં નીચેનામાંથી કઈ આધુનિક ટેકનીકનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (A) સાંકેતિક લીપી અને મોર્સના કોડ
- (B) ક્લાઉડ કમ્પ્યુટીંગ અને મશીન લર્નિંગ
- (C) ફેક્સ મશીન
- (D) ગુગલ ડ્રાઈવ

88. વિવિધ પ્રદેશના સરેરાશ વાર્ષિક વરસાદના વિતરણને દર્શાવતો થર્મેટીક નકશાને નીચેનામાંથી નકશાની કઈ કેટેગરીમાં સમાવી શકાય ?

- (A) ટોપોગ્રાફીક નકશા
- (B) હવામાનના નકશા
- (C) કોરોપ્લેથ નકશા
- (D) આઈસોમેટ્રીક નકશા

89. A hypsographic curve shows the relationship between
- (A) Elevation and distance along a river profile
 - (B) Elevation and the number of landforms within a region
 - (C) Elevation and the length of river in a drainage basin
 - (D) Elevation and the width of a valleys in a region

90. What is the 'Degree of Correlation' between levels of fertility and mortality and the proportion of adults ?
- (A) Negative
 - (B) Positive
 - (C) No relation
 - (D) No definite relation

91. Read the following statements.

- i. Typical of areas where the rainfall exceeds 250 cm
- ii. Annual temperature 25°C to 27°C
- iii. Average humidity is more than 75%
- iv. Trees do not shed their leaves

Which type of vegetation does it represent ?

- (A) Tropical wet evergreen
- (B) Tropical semi evergreen
- (C) Tropical dry deciduous
- (D) Tropical moist deciduous

89. હિપ્સોગ્રાફીકલ હોળાવ કોના વચ્ચેના સંબંધને દર્શાવે છે.
- (A) નદીની પ્રોફાઈલ ઉચાઈ અને અંતર
 - (B) એક જ વિસ્તારમાં આવેલા ભૂસ્વરૂપોની સંખ્યા અને ઉચાઈ
 - (C) ડ્રેનેજ બેસીનમાં આવેલી નદીઓની લંબાઈ અને ઉચાઈ
 - (D) એક જ વિસ્તારમાં આવેલ ખાઈઓની પહોળાઈ અને ઉચાઈ

90. ફળદ્રુપતા દર અને મૃત્યુદર અને પૂખ્તવયના લોકોનું પ્રમાણ વચ્ચેના સહસંબંધની માત્રા — હોય ?
- (A) નકારાત્મક
 - (B) સકારાત્મક
 - (C) કોઈ સંબંધ નહી
 - (D) નક્કી સંબંધ નહી

91. નીચેના વિધાનો વાંચો.

- i. એવા વિસ્તારો જ્યાં વરસાદ 250 સે.મી.થી વધુ હોય
- ii. વાર્ષિક તાપમાન 25°C થી 27°C હોય
- iii. સરેરાશ ભેજ 75% થી વધુ હોય
- iv. પાનખર ઋતુ ન હોય

ઉપરના વિધાનો કયા પ્રકારના જંગલોની લાક્ષણિકતા દર્શાવે છે.

- (A) ઉષ્ણકટિબંધીય ભેજયુક્ત અને સતત લીલા રહેતા જંગલો
- (B) ઉષ્ણકટિબંધીય અર્ધલીલા રહેતા જંગલો
- (C) ઉષ્ણકટિબંધીય શુષ્ક પાનખર જંગલો
- (D) ઉષ્ણકટિબંધીય ભેજવાળા પાનખર જંગલો

92. The 'Co-efficient of Variability of Rainfall' indicates the amount of fluctuation of rainfall recorded over a long time. The variability of rainfall in India would be more than 40% in which of the following parts of the country ?

- (A) North eastern India consisting of parts of Arunachal Pradesh, Nagaland and Manipur
- (B) Western part consisting of Western Gujarat and Rajasthan
- (C) South-western India consisting of Kerala
- (D) Coastal Odisha and Andhra Pradesh

93. Place the Himalaya Mountains in North to South Order.

- (A) Hindukush – Pir Panjal – Kailash – Shiwalik
- (B) Karakoram – Ladakh – Zaskar – Pir Panjal – Shiwalik
- (C) Pir Panjal – Shiwalik – Ladakh – Hindukush
- (D) Pir Panjal – Kailash – Ladakh – Hindukush

92. વરસાદની પરિવર્તનશીલતાનો ગુણક લાંબા સમયમાં નોંધાયેલા વરસાદમાં વધઘટનું પ્રમાણ દર્શાવે છે. ભારતના કયા ભાગમાં વરસાદની પરિવર્તનશીલતા 40 ટકાથી વધુ છે.

- (A) પૂર્વોત્તર ભારતનો ભાગ કે જે અરુણાચલ પ્રદેશ, નાગાલેન્ડ અને મણીપુરના ભાગોનો સમાવેશ કરે છે
- (B) પશ્ચિમ ભાગ જેમાં પશ્ચિમ ગુજરાત અને રાજસ્થાનનો સમાવેશ થાય છે
- (C) દક્ષિણ પશ્ચિમ ભારતનો ભાગ જેમાં કેરળ નો સમાવેશ થાય છે
- (D) ઓડિશા અને આંધ્રપ્રદેશના દરિયાકિનારાના પ્રદેશો

93. હિમાલયના પર્વતોને ઉત્તરથી દક્ષિણ ના ક્રમમાં મૂકો

- (A) હિન્દુ કુશ – પીર પંજાલ –કૈલાશ – શિવાલિક
- (B) કરાકોરમ – લદાખ –ઝસ્કાર- પીર પંજાલ, શિવાલિક
- (C) પીર પંજાલ – શિવાલિક – લદાખ – હિન્દુ કુશ
- (D) પીર પંજાલ – કૈલાશ – લદાખ – હિન્દુ કુશ

94. The coal deposits in India are found in which of the following regions ?
- (A) Sedimentary bed rocks
(B) Anticline of rocks
(C) Gondwana and Tertiary fields
(D) Mesozoic and Tertiary geological periods
95. Put the following States in descending order in terms of cotton yarn production.
- (A) Tamil Nadu – Maharashtra – Punjab – Gujarat
(B) Maharashtra – Gujarat – Haryana – Karnataka
(C) Gujarat – Tamil Nadu – Madhya Pradesh – Punjab
(D) Maharashtra – Gujarat – Tamil Nadu – Karnataka
96. 10 meter submergence of the forest near the Mumbai Island and the raised beaches along the east coast of India to the height of 15 to 30 meters above sea level are the result of which of the following ?
- (A) Sudden forces
(B) High sea waves
(C) Diastrophic forces
(D) Submergence of land
94. ભારતમાં કોલસાના ભંડાર નીચેનામાંથી કયા પ્રદેશોમાં જોવા મળે છે.
- (A) પ્રસ્તરના આડા ખડકોના
(B) ઉર્ધ્વ વળાંકવાળા ખડકોના
(C) ગોન્ડવાના અને ટર્શરી કલ્પના ખડકોમાં
(D) મેસોકોઈક અને ટર્શરી ભૂવૈજ્ઞાનિક સમયગાળા દરમિયાન રહેલા ખડકોમાં
95. સુતરાઉ યાર્ન / દોરા ના ઉત્પાદનમાં ભારતના રાજ્યોને ઉતરતા ક્રમમાં ગોઠવો.
- (A) તમિલનાડુ – મહારાષ્ટ્ર – પંજાબ – ગુજરાત
(B) મહારાષ્ટ્ર – ગુજરાત – હરિયાણા – કર્ણાટક
(C) ગુજરાત – તામીલનાડુ – મધ્યપ્રદેશ – પંજાબ
(D) મહારાષ્ટ્ર – ગુજરાત – તમીલનાડુ – કર્ણાટક
96. નીચેના માંથી કઈ પ્રક્રિયાના પરિણામો નીચે મુજબ છે
- i. મુંબઈ ટાપુ નજીકમાં જંગલ વિસ્તારનું ૧૦ મીટર જેટલું નિમજ્જન
ii. ભારતના પૂર્વ કિનારે આવેલા વિસ્તારનું સમુદ્ર સપાટીથી 15 થી 30 મીટરનું નિર્ગમન
- (A) અચનાક આવતા બળો
(B) સમુદ્રના ઉચા મોજાઓ
(C) ભૂ-સંચલન બળો
(D) જમીનનું નિમજ્જન

97. Which of the following common materials are the most abundant elements of the rocks of Lithosphere ?

- (A) Aluminium, sulphur, calcium
- (B) Iron, silicon, aluminium
- (C) Phosphorous, sodium, potassium
- (D) Calcium, iron, magnesium

98. Ganga Action Plan was initiated in which of the following year ?

- (A) 1975
- (B) 1985
- (C) 1995
- (D) 2005

99. Natural resource scarcity has been a major cause of economic backwardness in which of the following regions ?

- (A) Dandakaranya
- (B) Assam Valley
- (C) Rajasthan Plains
- (D) Kashmir Valley

100. In India with the advent of which of the following modes of transport, the supply of food has shifted from umland to more distant places ?

- (A) Waterways
- (B) Roadways
- (C) Railways
- (D) Airways

97. નીચેનામાંથી કયા ખનીજો મૃદાવારણના ખડકોમાં વિપુલ પ્રમાણમાં જોવા મળે છે.

- (A) એલ્યુમિનિયમ, સલ્ફર, કેલ્શિયમ
- (B) લોખંડ, સીલીકોન, એલ્યુમિનિયમ
- (C) ફોસ્ફરસ, સોડીયમ, પોટેશિયમ
- (D) કેલ્શિયમ, લોખંડ, મેગ્નેશિયમ

98. નીચેના પૈકી કયા વર્ષમાં 'ગંગા એક્શન પ્લાન' ની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી ?

- (A) 1975
- (B) 1985
- (C) 1995
- (D) 2005

99. નીચેનામાંથી કયા પ્રદેશમાં આર્થિક પછાતપણા માટે કુદરતી સંશાધનોની અછત એ મુખ્ય કારણ છે

- (A) દંડકારણ્ય
- (B) આસામની ખીણ
- (C) રાજસ્થાનના મેદાનો
- (D) કાશ્મીરની ખીણ

100. ભારતમાં વાહનવ્યવહારના કયા સાધનની સગવડતાથી ખાદ્યપદાર્થો ને ઉમલેન્ડ થી દૂરના પ્રદેશો સુધી લઈ જઈ શકાયા છે ?

- (A) જળ માર્ગ
- (B) સડક માર્ગ
- (C) રેલ્વે માર્ગ
- (D) હવાઈ માર્ગ

Space for Rough Work

